

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 15/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Eva Mišíková, s. r. o., Laurinská 2, Bratislava, v mene ktorej koná spoločníčka a konateľka JUDr. Eva Mišíková, pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 v spojení s uznesením Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“)

a čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 (ďalej aj „upovedomenie generálneho prokurátora“) v spojení s uznesením Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajskej prokuratúry“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Prezídia Policajného zboru Národnej kriminálnej agentúry Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ (ďalej len „policajt“) ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 zo 16. marca 2015 bolo podľa § 199 ods. 1 a 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) rozhodnuté o začatí trestného stíhania vo veci pre zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona. Ďalším uznesením policajta ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 z 13. júla 2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie aj sťažovateľke pre zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Krajská prokuratúra uznesením č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016 rozhodla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku o zamietnutí sťažnosti aj sťažovateľky voči uzneseniu policajta ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 z 13. júla 2016. Generálny prokurátor upovedomením č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 nevyhovel návrhu sťažovateľky podanému podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Sťažovateľka podala sťažnosť na ústavnom súde.

3. Sťažovateľka v podanej sťažnosti koncentruje svoju argumentáciu do niekoľkých rovín.

3.1 V prvej rovine svojej argumentácie sťažovateľka tvrdí, že „Generálny prokurátor v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 351/16/1000-7, ktorým nevyhovel môjmu návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, sa dopustil zásadného

pochybenia, keď v odôvodnení písomného upovedomenia na strane 4) uviedol: Poznemenávam tiež, že vyslovenie prípadného porušenia Ústavy Slovenskej republiky, resp. práv vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv a dohovorov o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je v právomoci generálneho prokurátora Slovenskej republiky v konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.“.

3.2 Ďalej konštatuje, že „... generálny prokurátor sa v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 351/16/1000-7, ako aj prokurátor krajskej prokuratúry pri rozhodovaní o mojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, vôbec nevysporiadali so zásadnými a podstatnými námietkami a argumentmi, ktoré som uviedla prostredníctvom svojej obhajkyne v oboch podaniach, a ktorými som namietala správnosť a zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a správnosť a zákonnosť právoplatného rozhodnutia prokurátora o zamietnutí mojej sťažnosti. Primárne som namietala, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia vykazuje známky nezákonnosti, nakoľko došlo k porušeniu môjho práva na obhajobu a to z týchto dôvodov.“.

3.3 Sťažovateľka poukázala predovšetkým na to, že «... vyšetrovateľ od 16.03.2015 až do 13.07.2016, t. j. rok aj štyri mesiace viedol trestné stíhanie len „vo veci“, hoci najneskôr 16.04.2015... mal zjavne a nezameniteľne identifikovanú nielen moju osobu, ale i ďalšie osoby, ktoré sme mali byť páchatelmi skutku, pre ktorý začal 16.03.2015 trestné stíhanie. Napriek tomu nepostupoval podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku a nevzniesol mne, ale ani ďalším nezameniteľne identifikovaným osobám obvinenie. Zákonný postup vyšetrovateľa mal byť taký, že hneď ako mal z dôkaznej situácie preukázané, ktoré osoby sú podozrivé zo spáchania skutku, pre ktorý začal trestné stíhanie, mal im okamžite vzniesť obvinenie, aby mohli riadne uplatňovať právo na obhajobu.». Následne vo vzťahu k postupu policajta prízvukovala tú skutočnosť, «... že napriek tomu, že ako páchatelka som zjavne a jednoznačne bola identifikovaná, mi zámerne nevzniesol obvinenie ihneď potom, ako zistil, že som dôvodne podozrivá zo skutku, pre ktorý začal trestné stíhanie a počas rok a štyri mesiace trvajúceho trestného stíhania „vo veci“, získaval ďalšie dôkazy a to porušením Trestného poriadku v ustanovení § 206 odsek 1 Trestného poriadku, čím mi odňal možnosť uplatniť právo na obhajobu. V tomto smere opakovane v tomto trestnom

konaní poukazujem v súlade s ustálenou judikatúrou na to, že je neprípustné viesť trestné stíhanie iba „vo veci“ so zjavným a jednoznačne špecifikovaným a nezameniteľne známym páchatel'om, bez toho, aby okamžite nasledovalo vznesenie obvinenia tejto osobe (o. i. Rozhodnutie č. 19. uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 2/2016).». V ďalšom sťažovateľka akcentovala, že „Nerešpektovanie uvedeného postupu reálne znamená, že ako podozrivá osoba som síce bola materiálne obvinená, ale formálne nie, čím sa mi zabránilo uplatňovať moje procesné práva ako obvinenej, ako napr. vyjadrovať sa k výsluchu svedkov a k ďalším dôkazom, podávať opravné prostriedky, návrhy na vykonanie dokazovania, nazerať do spisu, zvoliť si obhajcu a jeho prostredníctvom uplatňovať aj právo na svoju obhajobu.“. Záverom svojej argumentácie sťažovateľka uviedla: «Trvám na argumentácii, že nezákonný postup vyšetrovateľa z vyššie uvedených dôvodov, sa následne preniesol aj na dôkazy získané v prípravnom konaní od prvého výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] do dňa vznesenia obvinenia 13.07.2016, bez možnosti napraviť túto nezákonnosť. Tento postup vyšetrovateľa má za následok, že všetky dôkazy získané po prvom výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vykonané v čase ďalšieho trestného stíhania „vo veci“ do vznesenia obvinenia, sú nezákonné (a nielen z tohto dôvodu, ale aj z dôvodu, ktorý uvediem v ďalšej časti tohto návrhu), lebo boli vykonané v rozpore s Trestným poriadkom, pričom nezákonné dôkazy sa v spise nesmú ani nachádzať, lebo by mohli neprocesným spôsobom cieleným smerom ovplyvňovať orgány činné v trestnom konaní, vrátane súdu. V tomto smere poukazujem na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR k trestnému stíhaniu „vo veci“, ale predovšetkým na Rozhodnutie č. 19, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 2/2016 - Stanoviská a rozhodnutia vo veciach trestných. Procesné nepoužiteľné sú preto výsluchy svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ako aj vykonané rekognície. Tieto však len potvrdzujú, že vyšetrovateľ v čase trestného stíhania „vo veci“, po výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ma nepochybne považoval za podozrivú osobu, lebo inak by nemohol vložiť moje fotografie do opoznávacjúceho fotoalbumu a napriek tomu mi nevzniesol obvinenie, čím došlo k porušeniu môjho práva na obhajobu.» K uvedenému ešte podotkla, že „Ak sa generálny prokurátor rozhodujúci o návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a prokurátor krajskej prokuratúry nijakým spôsobom nevysporiadali s

nepochybné preukázanou procesnou nepoužiteľnosťou dôkazov na vznesenie obvinenia, je ich konanie v tejto trestnej veci a rozhodnutie arbitrárne, nedôvodné a teda nezákonné.“.

3.4 V konfrontácii s podrobným rozborom skutkových okolností trestnej veci sťažovateľka zhodnotila, že *«... neexistuje žiadny procesne použiteľný dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že som zosnovala a riadila spáchanie trestného činu a požiadala [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], aby za nejakú peňažnú čiastku presvedčili [REDAKOVANÉ], aby podľa môjho pokynu vypovedal v trestnej veci môjho brata [REDAKOVANÉ] v jeho prospech. K tomu ešte dodávam, že zo skutku, ktorý je mi kladený za vinu v uznesení o vznesení obvinenia, vyšetrovateľ ani po roku a štyroch mesiacoch vedenia trestného stíhania „vo veci“, pri porušovaní práva na moju obhajobu nebol schopný zistiť ani len približné ohraničenie časového rozpätia obdobia, v ktorom som mala skutok spáchať (v presne nezistenom období pred dňom 14.05.2014), nezistil výšku peňažnej sumy, ktorú som mala sľúbiť a poskytnúť za účelom jej odovzdania [REDAKOVANÉ] (bližšie nezistenú peňažnú čiastku), nezistil deň, miesto a osobu, ktorú mala vyhľadať za účelom, aby ukázala obvineným [REDAKOVANÉ] miesto pobytu [REDAKOVANÉ].».*

3.5 Zhodnotením všetkých uvedených skutočností sťažovateľka zhodnotila konanie *„generálneho prokurátora a jeho upovedomenie v zastúpení námestníka generálneho prokurátora pre trestný úsek, sp. zn. IV Pz 351/16/1000-7 zo dňa 27.10.2016, nedôvodné, arbitrárne a nezákonné“.*

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľka žiadala vydať nález, ktorým ústavný súd rozhodne, že:

„Postupom a upovedomením generálneho prokurátora SR zo dňa 27.10.2016 v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 351/16/1000-7 a uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra sp. zn. Kv 45/15/4400-38 z 03.08.2016 a konaním, ktoré predchádzalo ich vydaniu, boli

1. porušené základné práva [REDAKOVANÉ]

- na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, garantovaného čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo podľa čl. 17

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, garantovaného čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, garantovaného čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra sp. zn. Kv 45/15/4400-38 z 03.08.2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť

aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytykávaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

8. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 8 ods. 2 listiny) nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (vrátane čl. 36 ods. 1 listiny) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:... b) mať primeraný čas a možnosti na obhajobu, c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu...

9. Z upovedomenia generálneho prokurátora č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 vyplýva, že *«Na základe návrhu podaného oprávnenou osobou*

a v zákonom ustanovenej lehote bol preskúmaný spisový materiál týkajúci sa predmetnej trestnej veci a bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Uznesením vyšetrovateľa PZ pod sp. zn. ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 zo dňa 16. marca 2015 bolo podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona.

Uznesením vyšetrovateľa PZ pod sp. zn. ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 zo dňa 13. júla 2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona spáchaného vo forme účasti ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Týmto uznesením bolo vznesené obvinenie aj ďalším osobám - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona spáchaného vo forme účasti ako pomocník podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a [REDAKOVANÉ] za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona.

Obvinená podala sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ, ktorým jej bolo vznesené obvinenie, do zápisnice o výsluchu obvinenej zo dňa 13. júla 2016, pričom pri výsluchu využila svoje právo a odoprela vypovedať. Obvinená svoju sťažnosť následne odôvodnila písomným odôvodnením, ktoré ste podali v jej zastúpení dňa 18. júla 2016.

Prokurátor krajskej prokuratúry uznesením pod sp. zn. Kv 45/15/4400-38 zo dňa 3. augusta 2016 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvinenej proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ, ktorým jej bolo vznesené obvinenie, zamietol.

Pri preskúmaní spisového materiálu z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu obvinenej bolo prihliadnuté na všetky skutočnosti, ktoré ste vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa PZ a uzneseniu prokurátora krajskej prokuratúry namietali. Vo vzťahu k namietaným uzneseniam, a ani vo vzťahu k postupu vyšetrovateľa PZ a prokurátora krajskej prokuratúry, neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku v spojitosti s § 366 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o Vaše námietky k uzneseniu vyšetrovateľa PZ podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, po jeho preskúmaní uvádzam, že ho považujem za zákonné, podložené dovedy zákonným spôsobom vykonanými dôkazmi, ktorých obsah dostatočne odôvodňuje záver, že vznesenie obvinenia [REDAKOVANÉ] za trestný čin, pre ktorý sa vedie trestné konanie, je dôvodné. Vyšetrovateľ PZ v namietanom uznesení rozsiahlo a podrobne popisuje jednotlivé úkony dokazovania a ich obsah, pričom ich, v súlade s § 176 ods. 2 Trestného poriadku, v kontexte skutkových zistení aj riadne vyhodnotil. Vyšetrovateľ PZ v žiadnom prípade neodôvodňuje tieto svoje úvahy iba na základe obsahu výpovedí spoluobvinených (ich výpovedí v procesnom postavení svedka). Obsah výpovede obvineného [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení svedka predstavoval základ smeru vyšetrovania, nakoľko popísal priebeh skutku a uviedol mená osôb, ktoré mali naň vplyv, pričom jeho výpoveď bolo potrebné vyšetrovaním verifikovať, k čomu došlo neskôr jednak výpoveďami viacerých svedkov, vo vzťahu k obvinenej osobitne svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] či [REDAKOVANÉ], ale aj obsahom iných zabezpečených a vykonaných dôkazov.

Po preskúmaní vyšetrovacieho spisu a oboznámení sa s obsahom úkonov realizovaných vyšetrovateľom PZ som dospel k záveru, že vyšetrovateľ PZ v období od začatia trestného stíhania až po vznesenie obvinenia plynulé vykonával úkony dokazovania smerujúce k objasneniu skutočnosti dôležitých pre toto trestné konanie a k zabezpečeniu dôkazov dostatočne odôvodňujúcich záver, ktorá osoba mala trestný čin, pre ktorý sa trestné konanie vedie, spáchať. V tejto súvislosti neboli preskúmaním spisového materiálu zistené prietahy v prípravnom konaní. Vyšetrovateľ PZ v tomto období realizoval viaceré výsluchy svedkov, obsah výpovedí ktorých odôvodňoval vznesenie obvinenia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (pričom nejde len o výsluchy spoluobvinených v procesnom postavení svedka) a bezprostredne pred vznesením obvinenia vykonal konfrontácie medzi svedkami a rekognície. Na základe obsahu všetkých týchto vykonaných dôkazov a ich vyhodnotením bolo následne možné postupovať podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

Vo svojej sťažnosti, ktorú ste podali proti napadnutému uzneseniu, a o ktorej rozhodoval prokurátor krajskej prokuratúry, ste uvádzali v podstate rovnaké dôvody, akými ste odôvodnili návrh obvinenej na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. S týmito sa prokurátor krajskej prokuratúry dôsledne vysporiadal a svoje dôvody na zamietnutie

sťažnosti obvinenej riadne v uznesení vyargumentoval. S jeho odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožňujem.

Preskúmaním spisového materiálu bolo súčasne zistené, že prokurátor krajskej prokuratúry podal dňa 14. júla 2016 sudcovi prípravné konanie Okresného súdu Nitra návrh na vzatie obvinenej do väzby, a to z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra (ďalej len „sudkyňa pre prípravné konanie“) uznesením zo dňa 15. júla 2016 podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku rozhodla, že obvinenú [REDAKOVANÉ] neberie do väzby, ale podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu nahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom súčasne uložila obvinenej primerané povinnosti a obmedzenia podľa § 82 ods. 1 písm. h), j) a k) Trestného poriadku a § 80 ods. 2 Trestného poriadku. Sudkyňa pre prípravné konanie v odôvodnení uznesenia vo vzťahu k skúmaniu materiálnych podmienok väzby u obvinenej a v tej súvislosti k dôvodnosti vznesenia obvinenia uviedla, že „zistené skutočností nasvedčujú dôvodnosti podozrenia, že skutok spáchala obvinená“, pričom v ďalšej časti odôvodnenia uznesenia uvádza, že „existuje dôvodné podozrenie, že mala pôsobiť v trestnej veci svojho brata [REDAKOVANÉ], prostredníctvom ďalších osôb(...)“.

Proti uzneseniu sudkyne pre prípravné konanie ste podali sťažnosť (rovnako tak sťažnosť podal prokurátor krajskej prokuratúry), o ktorej Krajský súd v Nitre rozhodol tak, že ju zamietol (rovnako aj sťažnosť prokurátora krajskej prokuratúry). Krajský súd v Nitre zopakoval vo vzťahu k dôvodnosti vznesenia obvinenia úvahy, ktorými sa spravovala pri odôvodňovaní svojho uznesenia sudkyňa pre prípravné konanie.

V rámci skúmania materiálnych podmienok väzby sa tak sudkyňa pre prípravné konanie, ako aj senát Krajského súdu v Nitre, zaoberali aj dôvodnosťou trestného stíhania vo vzťahu k skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a znakom konkrétneho trestného činu, ktorý napĺňa, ako aj existenciou dôvodov na podozrenie, že tento skutok spáchala obvinená. V oboch prípadoch rozhodovania sa súdy s materiálnymi podmienkami väzby u obvinenej vyrovnali tak, že na základe dôkazov vykonaných v čase ich rozhodovania potvrdili dôvodnosť obvinenia za zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona

spáchaného vo forme účasti ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Možnosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušiť právoplatné rozhodnutie v prípravnom konaní je mimoriadnym opravným prostriedkom. Pri jeho aplikácii sa musí dôsledne dbať na záujem na zákonnosti rozhodnutia a postupu konania, ktorý môže v určitých situáciách prevažovať aj nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku totiž znamená predlžovanie konania a prelomenie princípu nezmeniteľnosti rozhodnutia, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Generálny prokurátor Slovenskej republiky rešpektuje zásady vo všeobecnosti výslovne platné pre tento druh mimoriadneho opravného prostriedku. Preto je jeho využitie adekvátne len v prípade existencie zákonných dôvodov. Také dôvody v prípade napadnutého rozhodnutia zistené neboli.

Poznamenávam tiež, že vyslovenie prípadného porušenia Ústavy Slovenskej republiky, resp. práv vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv a dohovorov o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je v právomoci generálneho prokurátora Slovenskej republiky v konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti Vás podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku upovedomujem, že zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky neboli zistené dôvody na zrušenie napadnutých uznesení vyšetrovateľa PZ a prokurátora krajskej prokuratúry.».

10. Z uznesenia krajskej prokuratúry č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016 vyplýva, že «Na základe oboch týchto riadne (§ 62 odsek 1 Trestného poriadku) a včas podaných sťažností som preto dôkladne preskúmal k veci sa vzťahujúci vyšetrovací spis PPZ NKA NPZJ Nitra ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015, pričom mám za to, že vyšetrovateľ postupoval správne a ním vydané uznesenie je zákonné a aj dôvodné.

Podľa § 186 odsek 1 Trestného poriadku boli obe sťažnosti podané oprávnenou osobou. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre ako nadriadený orgán podľa § 190 odsek 2 písmeno a/ Trestného poriadku príslušný o sťažnostiach rozhodnúť podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmal

správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obaja sťažovatelia podali sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu ako aj samotného uznesenia som taktiež zistil, že napadnuté uznesenie spĺňa aj po formálnej stránke všetky náležitosti, ktoré sú uvedené v ustanoveniach § 176 odsek 1, odsek 2 Trestného poriadku.

V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné poukázať na doposiaľ ustálenú, rešpektovanú a zaužívanú právnu prax, v zmysle ktorej pri vznesení obvinenia konkrétnej osobe musia zistené skutočnosti „dostatočne“ nasvedčovať jednak záveru, že bol spáchaný trestný čin a jednak záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom výraz „dostatočne“ nasvedčuje, že sa nevyžaduje istota, ale stačí dostatočne odôvodnená pravdepodobnosť. V kontexte uvedených skutočností je preto potrebné konštatovať, že sťažnosťou napadnuté uznesenie vyšetrovateľa bolo vydané na podklade a po vyhodnotení viacerých relevantných dôkazných prostriedkov získaných v priebehu vyšetrovania, z ktorých vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že predmetný skutok sa nielenže stal, ale aj záver, že uvedeného konania sa dopustil obvinený [REDAKOVANÉ], ktorého konanie napĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 140 písmeno c/ Trestného zákona a ktorého na spáchanie predmetného skutku naviedli obvinení [REDAKOVANÉ] spoločne s [REDAKOVANÉ], pričom ich účasť na tejto trestnej činnosti a samotnú krivú výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ] zorganizovala a riadila obvinená [REDAKOVANÉ].

Konkrétne je potrebné poukázať najmä na listinné dôkazy a doklady získané z trestnej veci vedenej proti obvinenému [REDAKOVANÉ] na PPZ NKA NPZJ Nitra pod ČVS: PPZ-609/NKA-PZ-ZA-2013 a tiež výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Najmä však poukazujem na výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ], ktorý v rámci svojho výsluchu podrobne popísal, na základe akých okolností a z akých dôvodov lživo vypovedal v rámci svojej svedeckej výpovede v trestnej veci obvineného [REDAKOVANÉ], pričom v kontexte aj s ďalšími vyššie uvedenými dôkazmi je zrejmé, že na túto lživú výpoveď bol obvinený [REDAKOVANÉ] navedený priamo obvinenými [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Obvinený [REDAKOVANÉ] jednoznačne potvrdil, že obvinení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] mu za uvedenie nepravdivých skutočností v jeho

svedeckej výpovedi vopred vyplatili "odmenu" vo výške 200,- € s tým, že následne pri svojom výsluchu v trestnej veci obvineného [REDACTED] a spol., vypovedal podľa inštrukcií od obvinených [REDACTED] a [REDACTED], pričom ním uvádzané skutočnosti v rámci tejto svedeckej výpovede zo dňa 14.05.2014 sa nezakladali na pravde a jeho výpoveď bola motivovaná v snahe pomôcť vtom čase obvinenému [REDACTED].

Hoci obvinený [REDACTED] priamo nevypovedal k trestnej činnosti obvinenej [REDACTED], tak z ďalších vykonaných dôkazov (výpovedí svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a tiež prvotných svedeckých výpovedí [REDACTED]) je zrejmé, že organizátorom celej tejto protiprávnej činnosti bola práve obvinená [REDACTED], ktorá navyše ako jediná z týchto osôb mala aj nespochybniteľný motív k takémuto konaniu, cieľom ktorého bolo nezákonným spôsobom v podobe úplatného vybavenia nepravdivých svedeckých výpovedí, pomôcť svojmu bratovi [REDACTED] v jeho trestnej veci vedenej na PPZ NKA NPZJ Nitra pod ČVS. PPZ-609/NKA- PZ-ZA-2013.

Taktiež svedok [REDACTED] v rámci svojej výpovede podrobne popísal okolnosti a dôvody, pre ktoré v inkriminovanom období odviezol obvinených [REDACTED] a [REDACTED] do obce [REDACTED] za obvineným [REDACTED] s tým, že predmetná cesta a návšteva [REDACTED] bola vykonaná na podnet a na základe inštrukcií obvinenej [REDACTED].

Vyššie uvedené dôkazy po ich vyhodnotení jednotlivo ako aj v ich súhrne v zmysle ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku dostatočným spôsobom odôvodňujú záver, že sa predmetný skutok sa stal a že sa tohto skutku dopustili práve obvinení [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] a to tým spôsobom, že obvinení [REDACTED] a [REDACTED] na základe inštrukcií od obvinenej [REDACTED] naviedli obvineného [REDACTED] na krivú výpoveď v trestnej veci obvineného [REDACTED] (ČVS: PPZ-609/NKA-PZ-ZA-2013), pričom konanie obvineného [REDACTED] napĺňa všetky obligatórne znaky zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 140 písmeno c/ Trestného zákona s tým, že obvinená [REDACTED] sa predmetného konania dopustila ako organizátor podľa § 21 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona a obvinení [REDACTED] a [REDACTED] ako návodcovia podľa § 21 odsek 1 písmeno b/Trestného zákona.

Práve na základe týchto dôkazov možno konštatovať, že vyšetrovateľ PPZ NKA NPZJ Nitra postupoval správne, nakoľko predmetné dôkazy dostatočným spôsobom zakladali dôvodné podozrenie, že obvinená [REDAKOVANÉ] a spol. sa dopustili predmetného konania tak, ako to je opísané v samotnej skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia.

S poukazom na práve uvedené dôkazy preto považujem tvrdenia obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorými pri svojich výpovediach zo dňa 13.07.2016 odôvodňovali svoje sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, za účelové a subjektívne, motivované snahou o zbavenie sa trestnej zodpovednosti za nimi spáchanú trestnú činnosť.

Čo sa týka argumentácie obvinenej [REDAKOVANÉ] v rámci písomného zdôvodnenia jej sťažnosti, tak v tejto súvislosti sa nestotožňujem s konštatovaním obhajoby, že všetky vyšetrovacie úkony zrealizované odo dňa začatia trestného stíhania (16.03.2015) až do momentu vydania uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 13.07.2016 sú nezákonné a nepoužiteľné, nakoľko z dôvodu preverenia tvrdení [REDAKOVANÉ] (vypočutého v tom čase v procesnom postavení svedka) bolo potrebné vykonať ďalšie vyšetrovacie úkony, po zrealizovaní ktorých boli tieto tvrdenia verifikované a až následne bolo možné za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznieť obvinenie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] za vyššie uvedený trestný čin. Taktiež čo sa týka tvrdenia obhajoby ohľadom absencie skutočností odôvodňujúcich tvrdenie, že výpoveď [REDAKOVANÉ] zo dňa 14.05.2014 v procesnom postavení svedka, mala podstatný význam pre rozhodnutie v trestnej veci vedenej na PPZ NKA NPZJ v Nitre pod ČVS: PPZ-609/NKA-PZ-ZA-2013 proti obvinenému [REDAKOVANÉ] a spol., tak aj toto tvrdenie považujem za účelové a najmä nedôvodné, nakoľko v prípade absencie ďalších usvedčujúcich dôkazov by vyšetrovateľ realizujúci trestnú vec obvineného [REDAKOVANÉ] musel práve na podklade výpovede svedka [REDAKOVANÉ], trestné stíhanie proti obvinenému [REDAKOVANÉ] zastaviť a to minimálne v časti týkajúcej sa skutku, ohľadom ktorého vypovedal svedok [REDAKOVANÉ]. V kontexte týchto skutočností preto považujem samotnú výpoveď [REDAKOVANÉ] zo dňa 14.05.2014 uskutočnenú v trestnej veci vedenej na PPZ NKA NPZJ Nitra pod ČVS: PPZ-609/NKA-PZ-ZA-2013, pri ktorej uvádzal nepravdivé a dokonca celkom vymyslené skutočnosti ohľadom fiktívnej dopravnej nehody za výpoveď, ktorá podstatným spôsobom mohla ovplyvniť rozhodnutie vyšetrovateľa v trestnej veci obvineného [REDAKOVANÉ].

Na margo argumentácie obvinenej [REDAKOVANÉ] týkajúcej sa postupu vyšetrovateľa, ktorý nevyhovel jej žiadosti podľa § 69 odsek 1 Trestného poriadku a neumožnil jej nahliadnúť v čase plynutia lehoty zadržania do vyšetrovacieho spisu, tak vo vzťahu k tejto argumentácii, ktorá je aj predmetom žiadosti JUDr. Evy Mišíkovej, obhajkyne obvinenej [REDAKOVANÉ], o preskúmanie postupu vyšetrovateľa podanej dňa 13.07.2016, bude obvinená spolu s jej obhajkyňou JUDr. Evou Mišíkovou písomne vyrozumená osobitným listom.

Podľa § 206 odsek 1 veta prvá Trestného poriadku, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi.

Podľa § 201 odsek 4 Trestného poriadku policajt zadovážuje dôkazy bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech obvineného; pritom postupuje podľa odseku 3. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výsluchu a k priznaniu nezákonne nútený. Odopretie výpovede sa nesmie použiť ako dôkaz proti obvinenému.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní, medzi ktoré patrí v zmysle § 10 odsek 1 Trestného poriadku aj vyšetrovateľ, postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Obhajoba oboch obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a prípadne nimi, resp. spoluobvinenými [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] navrhované dôkazy, ak nebudú celkom bezvýznamné, budú sa musieť preskúmať a overiť. Vznesenie obvinenia konkrétnej osobe ešte neznamená jej odsúdenie resp. uznanie za vinnú. V ďalšom konaní bude preto povinnosťou vyšetrovateľa dôsledne sa zaoberať obranou nielen obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ale aj obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a túto starostlivo preveriť. Až po takto doplnenom vyšetrovaní a po úplnom zadokumentovaní všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre posúdenie celého prípadu, budú vyhodnotené všetky relevantné dôkazy po starostlivom zvážení všetkých

okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán (§ 2 odsek 12 Trestného poriadku).

Podľa § 193 odsek 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je prípustná, bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť alebo ak nie je dôvodná.

S poukazom na skutočnosť, že všetky napadnutelné výroky uznesenia o vznesení obvinenia sú správne a nedošlo k porušeniu procesných ustanovení v konaní, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo možno jednoznačne konštatovať, že sťažnosti obvinenej [REDAKOVANÉ] a obvineného [REDAKOVANÉ] nie sú dôvodné a preto som ich podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku zamietol.».

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné sudy, v danom prípade iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Inými slovami, ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

12. Súčasťou obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je teda právo účastníka konania na také odôvodnenie úradného rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom tejto ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 2/09 a iné).

13. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

14. Po oboznámení sa s obsahom upovedomenia generálneho prokurátora č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 (v spojení aj s dôvodmi vyplývajúcimi z uznesenia krajskej prokuratúry č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016) ústavný súd konštatuje, že generálny prokurátor konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona, ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Jeho postup bol v súlade so zákonom a ústavne konformný, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľkou namietaným porušením práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny), čo zakladá dôvod odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Inými slovami, generálny prokurátor vzal na vedomie podstatu argumentov sťažovateľky vyjadrených v návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom zároveň predstavil svoje argumenty, ktoré ho viedli k záveru o jej trestnoprávnej zodpovednosti. Závery, ku ktorým generálny prokurátor dospel, sa ústavnému súdu nejavia ako svojvoľné a v štádiu prípravného konania neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nie je možné považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží vyjadrovať sa k právnej podstate skutočností, na podklade ktorých bola vyvodená trestnoprávna zodpovednosť sťažovateľky, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť/dôvodnosť, resp. to, či sú/nie sú postačujúce na záver o trestnoprávnej zodpovednosti, vrátane prípadných doporučení smerujúcich k ďalšiemu postupu vo veci. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné kautely postupu orgánov verejnej moci a z nich vyplývajúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych

právných aktoch z pohľadu toho, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a právnymi okolnosťami tej-ktorej veci. Inými slovami, *úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu alebo iného orgánu verejnej moci z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti.*

15. Ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). Taktiež nie je možné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Ústavný súd teda uzatvára, že generálny prokurátor vo svojom upovedomení č. k. IV Pz 351/16/1000-7 z 27. októbra 2016 (v spojení aj s dôvodmi vyplývajúcimi z uznesenia krajskej prokuratúry č. k. Kv 45/15/4400-38 z 3. augusta 2016) s dostatočnou jasnosťou vyjadril dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie (Hadjianastassiou v. Grécko), pričom ani judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Túto povinnosť si generálny prokurátor podľa názoru ústavného súdu v dostatočnej miere zastal.

16. Záverom ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, a to aj postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom/návrhom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu/návrhu vyhovelí (I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

17. Ústavný súd poukazuje aj na to, že už v obdobných prípadoch opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú napr. všeobecné sudy ako primárni ochrancovia ústavnosti (III. ÚS 79/02), prípadne iné orgány verejnej moci na to určené.

18. Ústavný súd teda v okolnostiach danej veci konštatuje, že trestná vec sťažovateľky sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala v tzv. prípravnom konaní, keď o dôvodnosti, a teda zákonnosti a ústavnosti jej trestného stíhania meritórne zatiaľ všeobecný súd nerozhodoval. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľke ako obvinenej a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom podaní obžaloby) ako obžalovanej právne účinným

spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane ňou označeného práva na inú právnu ochranu, k porušeniu ktorého malo dôjsť aj v dôsledku postupu generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci. Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého oddielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku.

19. Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú teda vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem, akou Trestný poriadok nepochybne je. Navyše je nutné skonštatovať, že aj samotné vyšetrowanie v predmetnej trestnej veci nie je skončené (v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) a postavenie sťažovateľky ako strany trestného konania jej už v rámci prípravného konania dáva postavenie a tomu korešpondujúcu plnú potenciú aktívne zasahovať do objasňovania skutkovo relevantných okolností a skutočností im za vinu kladených.

20. Zhodne s predostretou názorovou líniou ústavného súdu postupuje aj Ústavný súd Českej republiky, čoho dôkazom je aj jedno z jeho ostatných uznesení sp. zn. I. ÚS 2149/2016 zo 16. augusta 2016:

„6. Ústavní soud v prvé řadě připomíná, že jak ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, při svém rozhodování vychází ze zásady subsidiarity řízení o ústavní stížnosti, jež je třeba vnímat jako řízení mimořádné. Ústavní soud uplatňuje zásadu zdrženlivosti a minimalizace zásahů do rozhodovací činnosti jiných orgánů veřejné moci především tam, kde dosud nebylo meritorně rozhodnuto. Tak i zasahování do rozhodování orgánů činných v trestním řízení ve fázi přípravného řízení Ústavní soud považuje, s výjimkou situací zcela mimořádných (např. pokud je současně dotčena osobní svoboda jednotlivce), za nepřijatelné, případně nežádoucí [srov. nález sp. zn. III. ÚS 62/95 ze dne 30. 11. 1995 (N 78/4 SbNU 243) či usnesení sp. zn. IV. ÚS 316/99 ze dne 6. 9. 1999,

sp. zn. I. ÚS 486/01 ze dne 11. 12. 2001, sp. zn. IV. ÚS 213/03 ze dne 21. 11. 2003, sp. zn. IV. ÚS 262/03 ze dne 30. 6. 2003 a další]. Kasační intervence tak má své místo pouze v případech zjevného porušení kogentních ustanovení podústavního práva, kdy se postup orgánů činných v trestním řízení zcela vymyká ústavnímu, resp. zákonnému procesněprávnímu rámci, a jím založené vady, případně jejich důsledky, nelze v soustavě orgánů činných v trestním řízení, zejména obecných soudů, již nikterak odstranit (srov. kupř. usnesení sp. zn. III. ÚS 674/05 ze dne 25. 1. 2006). Jinak řečeno, svůj zásah shledává Ústavní soud důvodným toliko v situaci materiálního (obsahového) a na první pohled zřejmého odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*).

8. Pokud jde konkrétně o usnesení, kterým se podle § 160 odst. 1 Trestního řádu rozhoduje o zahájení trestního stíhání, Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně konstatoval, že toto usnesení je úkonem se závažnými důsledky pro osobu obviněného a k jeho vydání smí dojít jedině v zákonných mezích (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 2 Listiny). Nicméně toto rozhodnutí má ve své podstatě toliko předběžný charakter a jeho smyslem ve vztahu k obviněnému je oznámení, že je stíhán pro určitý skutek, což je podmínkou dalších procesních úkonů v trestním řízení [usnesení sp. zn. II. ÚS 1465/13 ze dne 6. 6. 2013 či usnesení sp. zn. III. ÚS 693/06 ze dne 7. 12. 2006 (U 14/43 SbNU 655)]. Zdrženlivost v zásazích proti usnesení o zahájení trestního stíhání Ústavní soud prolomil jen za naprosto mimořádných okolností, pro něž je charakteristická existence zjevné libovůle v rozhodování. I tehdy však Ústavní soud setrval na stanovisku, že mu nepřísluší jakkoli přezkoumávat rozhodnutí o zahájení trestního stíhání po věcné stránce, neboť to náleží do pravomoci orgánů činných v trestním řízení. Důvodnost obvinění a zákonnost trestního stíhání je totiž předmětem celého trestního řízení, a proto je příslušnými orgány z úřední povinnosti zkoumána po celou dobu trestního řízení. Ústavní soud je v této souvislosti povolán zabývat se otázkou ochrany základních práv a svobod zásadně až po jeho ukončení, po vyčerpání všech procesních prostředků k ochraně práv podle trestního řádu.

10. Pokud jde o stížnostní námitku nedůvodnosti a neopodstatněnosti trestního stíhání, Ústavní soud konstatuje, že na počátku trestního stíhání není možné z logiky věci dosáhnout naprosté jistoty o spáchání trestného činu; k zahájení trestního stíhání tedy postačí vyšší stupeň pravděpodobnosti nasvědčující tomu, že obviněný spáchal skutek

způsobem popsaným ve skutkové větě usnesení o zahájení trestního stíhání. Odtud se pak odvíjí také adekvátní úroveň obsahové preciznosti jednotlivých náležitostí rozhodnutí. Při rozhodování o zahájení trestního stíhání, s ohledem na důkazní situaci, není možno požadovat po orgánech činných v trestním řízení, aby v usnesení o zahájení trestního stíhání byl obsažen zcela vyčerpávající popis. Trestná činnost nemusí být v tomto stadiu spolehlivě prokázána a posléze ve skutkové větě popsána natolik spolehlivě, jako je tomu například u obžaloby (srov. např. usnesení sp. zn. III. ÚS 2652/14 ze dne 16. 6. 2015 či usnesení sp. zn. IV. ÚS 1986/15 ze dne 22. 9. 2015). Z hlediska ústavních garancí základních práv je podstatná především identifikace skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným (§ 160 odst. 1 věta druhá trestního řádu), tedy aby byl obviněný co nejpřesněji seznámen s tím, co je mu kladeno za vinu. Ústavněprávní roviny přitom nedosahuje spor o větší či menší míru úplnosti popisu skutku, resp. výstižnosti jeho určení, stejně jako opodstatněnosti závěru o důvodnosti trestního stíhání.“

21. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa názoru generálneho prokurátora o tom, že generálny prokurátor nie je oprávnený v postupe podľa § 363 Trestného poriadku vyslovovať porušenie základných práv a slobôd (pozri bod 3.1, pozn.), nevzhladol na rozdiel od sťažovateľky „zásadné pochybenie“, keďže z obsahu tohto vyjadrenia nevyplýva skutočnosť/záver, ktorý pravidelne judikuje aj ústavný súd, podľa ktorého všetky orgány verejnej moci sú povinné vo svojom postupe a rozhodovacej činnosti zohľadňovať hľadisko základných práv a slobôd a vyvarovať sa postupu priečiaceho sa základným právam a slobodám.

22. Vo vzťahu k ďalšej námietke sťažovateľky týkajúcej sa účelovosti postupu orgánov činných v trestnom konaní, keď aj napriek tomu, že disponovali „dostatočnými poznatkami“ o páchatel'och trestného činu vrátane osoby sťažovateľky, týmto/tejto nevzniesli obvinenie, postupujúc podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ale najprv a po istý čas vo veci postupovali podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku (bližšie pozri bod 3.3, pozn.), ústavný súd predostiera, že vznesenie obvinenia je dôležitým procesným úkonom, pretože týmto úkonom sa proti určitej osobe začína trestné stíhanie za konkrétny skutok, ktorý je trestným činom, a súčasne sa určuje aj jej procesné postavenie v trestnom konaní

ako obvineného. Až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním. Pre vznesenie obvinenia je ale potrebné, aby sa odôvodnil záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru: „Skutečnosti, které vyvolaly podezření, nemusejí být téhož stupně jako ty, které jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28.10.1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31.5.2011, č. 5829/04, § 189] /... skutečnosti, na nichž se podezření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26.3.2009, č. 39298/04 a 8723/05, § 75] (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2012.).“

23. Dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili urobiť úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). V naznačených súvislostiach, vychádzajúc z konkrétnych okolností sťažovateľkinej trestnej veci, je teda ústavný súd toho názoru, že ňou požadovaný postup nie je možné použiť paušálne. Ústavnému súdu je známy aj najvyšším súdom vyslovený názor, na ktorý sťažovateľka nielen poukazuje, ale ho presadzuje, avšak aj tento je determinovaný skutkovými okolnosťami veci. Z uznesenia policajta ČVS: PPZ-231/NKA-PZ-ZA-2015 z 13. júla 2016 je zrejmé, že po začatí trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku vykonal viacero vyšetrovacích úkonov, a to „*V rámci trestného konania boli vypočutí ako svedkovia [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]. Bola vykonaná konfrontácia medzi svedkami [redacted]. Boli vykonané rekognície podľa fotografií, taktiež previerka výpovede na mieste s osobou [redacted]. Bolo vykonané znalecké skúmanie z odboru elektrotechnika. Bola zabezpečená kópia časti vyšetrovacieho*

spisu vedeného pod ČVS .PPZ-609/NKA-PZ-ZA-2013. “. Z uvedeného prehľadu, ako aj zo skutočnosti, že niektorým osobám bolo vznesené obvinenie pre spáchanie predmetného trestného činu formou účasti na trestnom čine, vyplýva, že bolo (i) potrebné skutkový stav veci preveriť do tej miery, aby bolo možné nielen precizovať, ale aj ustáliť konanie jednotlivých obvinených na skutkovom deji sa podieľajúcich, (ii) preveriť, ustáliť a zhodnotiť mieru ich pričinenia a (iii) preveriť dôvodnosť podozrenia z trestnej činnosti jednotlivých obvinených. Práve na tento účel vo všeobecnosti slúži inštitút začatia trestného stíhania vo veci, keď je možné procesne prípustným spôsobom predovšetkým nielen verifikovať, ale ustáliť skutkový stav veci tak, aby bolo možné o ňom rozhodnúť aspoň v rovine vyššej miery pravdepodobnosti, ktorá nie je vždy zrejmá, napr. po podaní trestného oznámenia alebo spáchania trestného činu. Práve v tomto naznačenom smere postupovala aj krajská prokuratúra, keď tvrdila, že «... pri vznesení obvinenia konkrétnej osobe musia zistené skutočnosti „dostatočne“ nasvedčovať jednak záveru, že bol spáchaný trestný čin a jednak záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom výraz „dostatočne“ nasvedčuje, že sa nevyžaduje istota, ale stačí dostatočne odôvodnená pravdepodobnosť. V kontexte uvedených skutočností je preto potrebné konštatovať, že sťažnosťou napadnuté uznesenie vyšetrovateľa bolo vydané na podklade a po vyhodnotení viacerých relevantných dôkazných prostriedkov získaných v priebehu vyšetrovania...».

24. Taktiež nie je možné súhlasiť s názorom sťažovateľky, že došlo k odopretiu jej práva na obhajobu za situácie, keď bola vypočúvaná ako svedok, teda v procesnom postavení svedka, aj keď bola podľa jej názoru „podozrivá“ zo spáchania trestného činu. Inštitút osoby podozrivej zo spáchania trestného činu a jej vypočúvanie v tomto procesnom postavení Trestný poriadok pozná len v súvislosti s postupom podľa § 85 a nasl. Trestného poriadku. Neobstojí ani námietka sťažovateľky o nezákonnosti vykonaných dôkazov v čase pred vznesením obvinenia jej osobe, keďže po vznesení obvinenia sa sťažovateľka (i) vypočúva v inom procesnom postavení, (ii) to platí aj pre ostatných spoluobvinených, (iii) má právo uplatniť práva, ktoré nemohla uplatniť v procesnom postavení svedka, (iv) výpovede ostatných svedkov vypočutých pred vznesením obvinenia je potrebné zopakovať/svedkov opätovne prepočúť postupom podľa § 130 Trestného poriadku, k čomu má sťažovateľka taktiež právo byť prítomná, vrátane jej obhajcu a (v) nakoniec dôkazy

zadovážené vo veci pred vznesením obvinenia nie sú/nemali by byť súčasťou ani originálu vyšetrovacieho spisu zasielaného spolu s návrhom na konečné opatrenie vecne a mieste príslušnej prokuratúry. Tieto sa zakladajú (rozumej aj odkladajú, pozn.) medzi ostatný spisový materiál konceptu vyšetrovacieho spisu, ktorý zostáva v dispozičnej moci orgánu činného v trestnom konaní, ktorý viedol vyšetrovanie v prípravnom konaní.

25. S poukazom na už uvedené skutočnosti ústavný súd odmieta sťažovateľkou podanú sťažnosť pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) dohovoru podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2017